

Bijlage 3. Behandeling van de adviezen bij het ministerieel besluit tot voorlopige bescherming als stadsgezicht van de Vismarkt, het Huidenvettersplein en de Rozenhoedkaai met omgeving in Brugge

Provincie: West-Vlaanderen

Gemeente: Brugge, 2de afdeling, sectie B

Objectnummer: 4.02/31005/931.1

Dossiernummer: 4.001/31005/133.1

Omschrijving:

De Vismarkt, het Huidenvettersplein en de Rozenhoedkaai met omgeving

Mij bekend om gevoegd te worden bij het besluit van heden:

Brussel, 06 FEB. 2018

De Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

1. Adviezen uitgebracht voorafgaand aan de voorlopige bescherming

1.1. Adviezen uitgebracht door de departementen en agentschappen van de beleidsdomeinen Omgeving, MOW en LV

1.1.1. Beleidsdomein Omgeving

Het advies werd gevraagd op 19 oktober 2017.

Het departement noch de agentschappen brachten advies uit over de bescherming van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet is het advies bijgevolg gunstig.

Conclusie: Het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

1.1.2. Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken

Het advies werd gevraagd op 19 oktober 2017.

Het departement noch de agentschappen brachten een advies uit over de bescherming van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet is het advies gunstig.

Conclusie: Het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

1.1.3. Beleidsdomein Landbouw en Visserij

Het advies werd gevraagd op 19 oktober 2017.

Het departement noch de agentschappen brachten een advies uit over de bescherming van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet is het advies gunstig.

Conclusie: Het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

1.2. Advies uitgebracht door de betrokken stad Brugge

Het advies werd gevraagd op 19 oktober 2017.

Het college van Burgemeester en Schepenen bracht op 20 november 2017 een gunstig advies uit over deze bescherming. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

Behandeling van het advies:

Het college van Burgemeester en Schepenen formuleert een gunstig advies. De adviezen van de verschillende diensten maken deel uit van dit advies. Deze adviezen drukken hun bezorgdheid uit over ontwikkelingsmogelijkheden binnen dit stadsgezicht in de toekomst en de bijkomende administratieve last.

De bijkomende bescherming zal geen bijkomende administratieve last met zich meebrengen voor de betrokkenen aangezien de meeste opgesomde ingrepen vergunningsplichtig zijn volgens de gemeentelijke stedenbouwkundige verordening. Binnen de procedure moet steeds advies worden gevraagd aan het agentschap Onroerend Erfgoed. Daarnaast kan gesteld worden dat alle beheersdoelstellingen volledig conform zijn met het beleid van de Dienst

monumentenzorg en Sector Unesco. De bezorgdheden die door de stadsdiensten worden geformuleerd zoals de mogelijke heraanleg van de Vismarkt, het commercieel gebruik van het Huidenvettersplein zullen dus niet bemoeilijkt worden door de bescherming, zolang rekening wordt gehouden met de opgenomen erfgoedelementen en erfgoedkenmerken.

Samen met de stad Brugge wil het agentschap streven naar een goed functionerend reglement dat richtlijnen geeft voor een kwaliteitsvolle inrichting van terrassen, luifels en reclame. Het agentschap is momenteel bezig met het opstellen van een afwegingskader inzake terrassen binnen beschermde stadsgezichten in Vlaanderen. Het agentschap wil dan ook haar opgebouwde expertise hieromtrent ter beschikking stellen van de stad Brugge.

Op vraag van de groendienst wordt een uitgebreidere beschrijving opgenomen van de drie lindes aansluitend op de lindenrij op de Groenerei, de platanen op de Vismarkt (beschreven bij Braambergstraat) en de treurbeuk aan de Rozenhoedkaai. De opmerking van de groendienst in verband met het niet opnemen van het houtig erfgoed klopt maar ten dele. Zo staan de platanen beschreven bij de Braambergstraat onder het punt 1.3.5.1 algemeen.

Conclusie:

het advies heeft invloed op het inhoudelijk dossier. De groenelementen worden uitgebreider besproken onder de punten 1.3.2.3 en 1.3.4.3 van het inhoudelijk dossier en bij de beschrijving van het pand Wollestraat nummer 53.

1.3. Advies uitgebracht door de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed (VCOE)

Het advies werd gevraagd op 19 oktober 2017

De VCOE bracht op 16 november 2017 een voorwaardelijk gunstig advies uit over de bescherming van het onroerend goed. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

De commissie vraagt om:

De architecturale waarde te nuanceren; de erfgoedwaarden aan te vullen of minstens te motiveren waarom bepaalde erfgoedwaarden niet worden erkend.

De VCOE heeft enkele bedenkingen bij de gebruikte waarden. De commissie stelt vast dat de archeologische waarde zeer summier wordt onderbouwd in het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit. De Commissie wijst erop dat de historische Brugse stadskern is opgenomen in de vastgestelde inventaris archeologische zones. Indien het archeologisch potentieel van de Vismarkt en omgeving dermate groot is, vraagt de commissie de daartoe voorziene instrumenten in te zetten en over te gaan tot een bescherming als archeologische site.

We kunnen niet ingaan op de bovenstaande vraag van de VCOE om van de Vismarkt en omgeving een beschermde archeologische site te maken. Een bescherming als archeologische site is een andere invalshoek en maakt geen deel uit van dit voorliggend dossier. Dit belet niet dat in de toekomst kan onderzocht worden als de "Vismarkt, het Huidenvettersplein en de Rozenhoedkaai met omgeving" in aanmerking komt als archeologische site.

Er is weinig informatie over de archeologische vondsten binnen dit stadsgezicht. De beschrijving van de archeologische waarde in het inhoudelijk dossier zal de volgende zin worden toegevoegd: "Het stadsgezicht heeft een archeologisch onderzoek potentieel dat relevant is voor bijvoorbeeld de geschiedenis van de gebouwen binnen dit stadsgezicht."

De VCOE heeft opmerkingen bij het artikel 2 van het besluit met betrekking tot de waarden en vraagt om de artistieke, de esthetische, culturele en sociale waarde toe te voegen. De genoemde waarden zijn beknopt gevat onder de historische waarde. In de vaststellingsbesluiten van de methodologieën (17 juli 2015, op 3 augustus 2015 in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd) wordt de volkskundige waarde als volgt gedefinieerd: *"als een getuige van gebruiken en gewoonten, voorstellingen en tradities van een specifieke bevolkingsgroep of gemeenschap in het verleden."* Vermits het vroegere leven van de Huidenvetters in dit stadsgezicht te weinig gedocumenteerd is en de aanwezigheid van de Huidenvetters maar heel beperkt was (slechts één eeuw), kan er geen volkskundige waarde toegekend worden.

De architecturale waarde wordt op vraag van de VCOE verder genuanceerd. De volgende tekst wordt toegevoegd aan het inhoudelijk dossier (2.1.2.6 neogotiek en neo-Brugse stijl) en in de aanhef van het MB: "het voorliggend stadsgezicht, en de Rozenhoedkaai in het bijzonder, vormt een typevoorbeeld van hoe het stadsbeeld in Brugge in de 20ste eeuw vaak kunstmatig verouderd werd, om te voldoen aan een vermeend ideaalbeeld. Een kenmerkend voorbeeld zijn de houten gevels van de panden Wollestraat nummer 41-43, die als compleet nieuwe pseudo-middeleeuwse huizen werden gebouwd. Hierdoor kreeg dit stadsgezicht een romantisch en pittoresk uitzicht."

De opsomming van de erfgoedwaarden in het ministerieel besluit en inhoudelijk dossier op elkaar af te stemmen.

De ruimtelijk-structurerende waarde wordt niet afzonderlijk beschreven in het inhoudelijk dossier, daarom wordt de volgende tekst opgenomen in het inhoudelijk dossier onder punt 2.1.5: "De openbare pleinen Vismarkt en Huidenvettersplein vormen binnen het centrum van de stad Brugge belangrijke stedelijke structuren die een essentiële rol speelden in de economische ontwikkeling van de stad door enerzijds hun locatie in nabijheid van de Reie en de Burg en anderzijds door de aanwezigheid van de overdekte vismarkt en de gildehuizen op beide pleinen.

De Rozenhoedkaai vormt een belangrijke lineaire structuur die al staat weergegeven op de kaart van Marcus Gerards (1562). Tot 1787 sloot de Rozenhoedkaai aan op Kraanrei die doorliep op de Markt onder de Waterhalle door tot aan het Jan Van Eyckplein. De Rozenhoedkaai biedt een zicht op de belangrijke gebouwen die sinds de Middeleeuwen dit stadsgezicht zo uniek maken;

Een analyse van het watergebonden erfgoed opnemen.

Het inhoudelijk dossier en het MB worden op vraag van de VCOE verder aangevuld met de watergebonden elementen zoals de kaaimuren. Binnen het stadsgezicht worden de watergebonden elementen zoals de bruggen, de kaaimuren beschreven in het inhoudelijk dossier en bij de erfgoedelementen in het MB. Gegevens over constructies onder de waterlijn hebben we niet. We hebben hiervoor geïnformeerd bij de collega's van de stedelijke archeologische dienst. Zij beschikken niet over informatie over constructies onder de waterlijn. In het inhoudelijk dossier worden onder punt 1.3.2.4 en 1.3.4.4 het watergebonden erfgoed binnen het stadsgezicht beschreven.

De commissie vraagt om de beheersdoelstellingen aan te passen in functie van de waarborgen van het globale uitzicht van het stadsgezicht; beheersdoelstellingen inzake publiekswerking en ontsluiting op te nemen.

Dit beschermingsdossier vormt het vierde stadsgezicht binnen het project Brugge Unesco. De beheersdoelstellingen zijn voor deze stadsgezichten telkens hetzelfde en zijn tot stand gekomen na overleg met de Dienst monumentenzorg en de Sector Unesco van de stad Brugge. De gehanteerde beheersdoelstellingen zijn volledig conform de goedgekeurde erfgoedwaarderingskaart. Bij de erfgoedwaarderingskaart is voor elk pand in de binnenstad

een score toegekend die ingaat op de wenselijkheid tot behoud. Die erfgoedwaarderingskaart is verankerd in het thematisch RUP binnenstad (zie <https://www.brugge.be/thematisch-rup-stadslandschap>). Belangrijk aan dat RUP is ook dat de nieuwe harmonieregel is aangenomen, om ervoor te zorgen dat wijzigingen in het straatbeeld en de inbreng van nieuwe volumes in harmonie zijn met de kenmerken van het Brugse stadslandschap. De beheersdoelstellingen worden bijgevolg niet aangepast.

We kunnen niet ingaan op de vraag van de VCOE om aan de beheersdoelstellingen ter ondersteuning van de belevingswaarde van het stadsgezicht "Vismarkt, Huidenvettersplein, Rozenhoedkaai en omgeving" toe te voegen, want een beschermingsdossier kan alleen uitspraken doen over de erfgoedwaarden van het beschermde stadsgezicht. Het agentschap Onroerend Erfgoed stelt hierbij haar expertise ter beschikking. Bij eventuele toekomstige ontwikkelingen dient het agentschap erover te waken dat deze erfgoedwaarden in stand gehouden worden en suggereren hoe deze erfgoedwaarden beter tot hun recht kunnen komen. Het is echter niet aan het agentschap Onroerend Erfgoed om te bepalen wat die toekomstige ontwikkelingen moeten zijn.

De beheersdoelstellingen art. 3. 3° wordt op vraag van de VCOE met de volgende tekst verder aangevuld: "Indien er gegevens beschikbaar zijn over gelijkaardige afwerkingsmaterialen. Ontbrekende gevelbeschildering, schrijnwerk, beglazing, ... kunnen in dat geval naar model worden gerestaureerd of gereconstrueerd."

De toelatingsplichten met betrekking tot de inrichting van het openbare domein te schrappen en de toelatingsplicht inzake publieksinrichtingen aan te vullen.

De gebruikte toelatingsplichten zijn dezelfde als bij de vorige stadsgezichten (Lange Rei en omgeving, de stadsvesten, de Markt en Burg met omgeving, de Groene Rei met omgeving). Bijgevolg worden de toelatingsplichten niet aangepast.

Het inhoudelijk dossier aan te vullen met een beschrijving van de relatie tot de Nepomucenusbrug en de Dijver.

In 2018 wordt een beschermingsdossier opgemaakt voor "de Dijver en omgeving". In dit dossier zal de Nepomucenusbrug en de Dijver uitgebreid beschreven worden. In de inleiding van het dossier "Vismarkt, Huidenvettersplein en Rozenhoedkaai met omgeving" wordt verwezen naar een volgend dossier dat nog moet worden opgemaakt.

Conclusie:

het advies heeft invloed op het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit. Het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit werden als volgt aangepast:

- Inhoudelijk dossier: aanvullen van de ruimtelijk structurerende waarde (2.1.5) en aanvullen van het watergebonden erfgoed (1.3.2.4 en 1.3.4.4). De volgende zin wordt toegevoegd (2.1.4): "Het stadsgezicht heeft een archeologisch onderzoek potentieel dat relevant is voor bijvoorbeeld de geschiedenis van de gebouwen binnen dit stadsgezicht.
- De architecturale waarde wordt op vraag van de VCOE verder genuanceerd in het inhoudelijk dossier (2.1.2.6) en in het MB (aanhef besluit)
- In het MB artikel 3 wordt de beheersdoelstelling met de volgende tekst aangevuld: Indien er gegevens beschikbaar zijn over gelijkaardige afwerkingsmaterialen. Ontbrekende gevelbeschildering, schrijnwerk, beglazing, ... kunnen in dat geval naar model worden gerestaureerd of gereconstrueerd."

1.4. Conclusie voorafgaand aan de voorlopige bescherming

De uitgebrachte adviezen hebben invloed op het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit. Het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit werden als volgt aangepast:

- Het houtig erfgoed wordt uitgebreider besproken onder de punten 1.3.2.3 en 1.3.4.3 van het inhoudelijk dossier en bij de desbetreffende panden.
- Inhoudelijk dossier: aanvullen van de archeologische waarde (2.1.4), de ruimtelijk structurerende waarde (2.1.5) en aanvullen van het watergebonden erfgoed (1.3.2.4 en 1.3.4.4).
- De architecturale waarde wordt op vraag van de VCOE verder genuanceerd in het inhoudelijk dossier (2.1.2.6) en in het MB (aanhef besluit)
- In het MB artikel 3 wordt de beheersdoelstelling met de volgende tekst aangevuld: "Indien er gegevens beschikbaar zijn over gelijkaardige afwerkingsmaterialen. Ontbrekende gevelbeschildering, schrijnwerk, beglazing, enz. kunnen in dat gevel naar model worden gerestaureerd of gereconstrueerd."